

Kiri Kerstile.

Jah, hea lugeja. Järgnevad read on tegelikult mõeldud meie presidendile Kersti Kaljulaidile, kes on tõdenud, et ehk ükskord saabub ka aeg, kus pikemad arutlevad tekstid taaskord ausse tõusevad lühikeste ja loosunglike hüüdlause ees.

Miks kirjutan ma selle jutu siia, mitte ei saada otse sihtkohta? Aga lihtsalt sellepärast, et küllalt on neid rehasid tallatud. Olles ka varasemalt saatnud oma arvamusi nendele institutsioonidele, keda see ehk võiks või koguni peaks huvitama, olen tagasisidet saanud ainult Tallinna Televisioonilt. Kõik teised on läinud otsekui põhjatusse kaevu. Välja arvatud paari erakonna erandiga, millede meiliserverite sõbralikud robotid on tänanud saadetise eest ja valetanud, et sellega tegeletakse esimesel võimalusel. Ehk olen muidugi tehisintellekti suhtes ülekohtune ja seda võimalust pole neid haldavatel inimestel pea aasta või rohkema jooksul veel tekkinud, ei tea.

Seetõttu, kasutades ära, et oman veebilehte, mis juba üle 10ne aasta on olnud Neti.ee andmetel Eestis enamkasutatavate lehekülgede TOP100-s, paigutan selle kirja siia lootuses, et ehk keegi tunneb kedagi, kes tunneb kedagi, kes saaks proua presidendile öelda, et talle on kirjutatud üks kiri. Süvendab seda kirja adressaadini jõudmise lootust ka üks hiljutine juhtum mulle Itaaliast saadetud pakiga, mille saatja ilmselt miski segaduse tõttu Exceli tabeliga oli pannud saaja aadressiks tänava, millesarnast Eestis kindlasti ei leidu (see segadus ei juhtunud ainult minuga, vaid ka sadade teistega, kes sellelt saatjalt pakki ootasid :), kuid ometegi piisas vaid linnast ja nimest, et Omniva suutis paki toimetada õige adressaadini.

Kuna Eestile on kombeks üks tegutsev president korraga ja ta on meie kõigi oma, siis ei ole mul ka siin kirjas saladusi, millest teie, head kõrvalised lugejad, kellest mõni on ehk ka loodetavasti sõnumiviija, teada ei tohiks. Aga mis seal ikka, hakkame siis kohe pihta...

Kõigepealt Kersti, võtan ma, lähtudes ühest oma vähestest käibivatest elumotodest – „Ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse.“ - endale õiguse Sind sinatada. See ei tähenda, et minus puuduks austus. Kaugel sellest, aga sõnad paraku meie ühiskonnas hetkel ei maksa eriti midagi ning suuri sõnameistreid ja „teiede“ loopijaid leidub meie seas hulгим – tegudeinimesi juba kahjuks kordades vähem. Seetõttu, kuna mulle ei meeldi kui mind teietatakse ja kuna me oleme ka enam-vähem ühe aastakäigu inimesed, ei pea ma enda jaoks suureks kuritööks natuke sõbralikumalt suhtlemist Sinuga. Ja üldse – miks peaks me oma väikesel Eestimaal ja eesti keeles, kus pole isegi erilist rõhku pandud sugude eristamisele, tegema vahet aadlil ja pööblil. Las need, kes arvavad, et see sõna väljendab austust, mitte pole lihtsalt mitmuse vorm, jääda oma arvamuse juurde. Mina eelistan iga kell suusoojale austusele tegudega väljendatud austust ja hoolivust. Aga see selleks...

Kuigi Sa saabusid meile nagu väikese selgest öötaevast koos sellega kaasneva müristamisega nii, et isegi suuremat tormihoiatust ei jõutud anda, on mul selle üle hea meel. Peale suuremate tuuleiilide vaibumist olidki Sa lihtsalt olemas, nagu Veenus merevahus, rahvamassid imestusest punnis silmadega jõllitamas. Nende suuremate iilide ajal jõudsin ma Sinu kohta siiski ühtteist märgata ja sellest enamus meeldis mulle. Sa oled vaieldamatult nutikas, mida näitavad kenasti ka korrektsed ja rafineeritud vastused küsimustele, millega ajakirjandus Sind kostitas. Ainult ühe küsimuse osas, mille esitas Sulle veel enne presidendiks saamist Marko Reikop Ringvaate saates, tõusid mu kulmud vastust kuuldes natuke kõrgemale, kui nad enamasti on. Kuid noh – ma olengi selline – näen ja kuulen asju, mida teised ei märka ja kuna sellest mitteringit poleemikat ühiskonnas ei tekkinud, siis mida minagi niiväga urgitsen.

Kuigi ma tõepoolest ei teadnud Sinust varasemalt mitte midagi - polnud näinud, polnud kuulnud – jäi mulle ikkagi selline kummaline äratundmise tunne, mis vaevab mind hetkeni, kui Eestimaad väisas David Icke ja meie kohalikud leheveerud tema maailmavaateid tutvustasid. Siis tuli selgus majja. Hakka või Icke jüngriks. :D Aga paraku pole sellisel ajal minu jaoks eriti kõlapinda, kuigi jah – nagu ma juba ütlesin – äratundmisrõõmu müsteeriumile andis ta seletuse.

Aga siin Sa nüüd oled. Ei teagi kohe kas õnne soovida või kaasa tunda? Tegelikult tekkis mul mõte Sulle kirjutada juba eelmise aasta novembris, aga paraku teeb aeg oma korrektiive meie kõigi eludesse ja seetõttu pole mul olnud varem mahti mõeldut lõpule viia. Iseenesest on see ehk koguni hea, kuna praegune kiri ei tule kindlasti päris selline, nagu ta oli algselt plaanis. Hulgaliselt vett on sellest ajast merre voolanud, samamoodi nagu ka väga palju vahepeal toimunud sündmusi on maailma veskite käiku muutnud.

Kuid tuleme nüüd nende õnnesoovide ja/või kaastundeavalduste juurde tagasi. Kas tunda kaasa või õne soovida, selles on küsimus. Sinu aeg Kontrollikojas sai ümber (minu kaastunne), kuid kuna loodus tegevusetut tegusat inimest ei salli, siis said jätkata praegusel ametipostil (palju õnne). Tõsi küll – pea kolm korda väiksema palganumbri (kaastunne), kuid kuna Euroopa ei unusta oma tegusaid poegi-tütred, siis nendepoolne väike igakuine kompensatsioon, et pidid taluma kõrget palka, ei lase ehk Su tujul langeda (palju õnne jälle).

Njah – siia maani oleme viigis ja ei tea ikka, kas soovida õnne või poetada pisar. Katsume siis läheneda asjale suuremalt. Sa sattusid riigipeaks riigile, mis on - mis peab olema seest suurem kui väljast, sest on koduks tuhandetele egodele, kes vastasel korral siia ei mahuks. Egodele, kes kõik tahaksid omada iseenda erakonda või parteid, mõtlemata sellele, et killustamine pole alati parim lahendus eesmärkide saavutamiseks. Mis kasu on üüratust hulgast parteidest, millede eesmärk on kõigil ühine? Või noh – ma vähemalt loodan, et ühine - tagada inimväärne elu riigis, mida me Eestiks nimetame. Paraku – ühise eesmärgi nimel konkureerides lõppeb asi enamasti üksteisele kaigaste loopimisega kodaratesse. See on see, mis välja paistab. Tegelikult on asi veel hullem. Sisimas on küll kõigil erakondadel teesid ja sihid, mida rahvale lubatakse, kuid ükski neist pole tulnud välja lahendustega, kuidas lubatud eesmärkideni jõuda.

Sa sattusid riigipeaks riigile, mis ürikutes on klassifitseeritud kui demokraatlik, kuid on väga kaugel sellest, sest juba ainuüksi meie valimisseadus on kõike muud kui demokraatlik, kuna demokraatia pole lihtsalt võimalik, kui rahvas, kes peaks tegema demokraatlike otsuseid, ei saa seda teha juba kasvõi seetõttu, kui isegi üks asi salastatakse, rääkimata padusalastamistest. Meie valitsejad pole demokraatlikult valitud, sest meie riigikogu valimisseadus lubab lõdva randmega olukorda, kus tädi Maali, kes on saanud rohkem hääli kui preili Luule, lihtsalt paisatakse põrmu. Võiks arvata, et kohalike valimistega on lugu teisiti, aga kaugel sellest. Kui üksiküritaja peaks saama kasvõi 50% häältest, poleks tal volikogus mitte mingit sõnaõigust. Ja seda nimetatakse meil demokraatiaks?

Sa sattusid riigipeaks riigile, mis on hukule määratud või mida juhivad paadunud valetajad. Kuidas teistmoodi tõlgendada endise riigi esi-IT-mehe Taavi Kotka Pealtnägijast antud usutlust Mihkel Kärmasel, kus ta tõdes, et Eestil on maailma väikseimad valitsemiskulud ja Eestil on maailma tõhusaim maksusüsteem. Halloo!!! Midagi on sellel pildil valesti. Kui see on tõesti nii, siis on ju ilmselge, et vaatamata ülitõhusale riigijuhtimisele ja maksude kogumisele meil raha ikka ei jätku ja järelikult teda ka kunagi jätkuma ei hakka, sest kulused kokku hoida pole võimalik ja tulused ka rohkem kusagilt ei tule. Või ehk on võimalik, et Taavi lihtsalt valetas oma ego paremaks toitmiseks ja kõik ei olegi veel päris lootusetu? Oi, unustasin. Makse saab ikka juurde leiutada. Uhh - kohe kergem hakkas.

Sa sattusid riigipeaks riigile, mille Sinu endine leivaandja on tegelikult täiesti – loodetavasti küll mitte jäädavalt – ära rikkunud. Jah – ma räägin Euroopa Liidust. Eestil pole olnud seda isearenemise aega just eriti pikalt, mida on saanud nautida vana Euroopa enne liidu tekkimist. On ju teada tuntud tõde, et ära anna näljasele kala, anna õng. Paraku on EL teinud midagi veel hullemat. Ta on andnud näljasele raha, et see ostaks endale õnge. Kuid kas näljane siis teeb seda? Kaugel sellest – näljane ostab endale kalamarja. Nii on kahjuks läinud ka Sinu ja minu Eestiga. Ja õppida pole sellest kogemusest kahjuks midagi, sest kerge vaevaga tulnud raha on kergem panna kohe lõpptulemusse, selmet hakata tema abil ise midagi valmistama. Selle jaoks on ju hiinlased. Tegelikult imetabane rahvas imetabasel maal, keda on nende tööjõu massilisuse ja seetõttu ka odavuse pärast suhteliselt autult ära kasutatud, kuid kes ometegi on suutnud selle oma kasuks pöörata ja bürokraatiakoormata pidevalt arenedes suudavad juba luua ja korda saata asju, mis imekspandavad ka nõndanimetatud „arenenud“ õhtumaades.

Rääkides veel Euroopa Liidust, ei saa üle ega ka alt ilma Rail Balticut mainimata. Projekt, mille praegusel kujul läbisurujad täiesti mõistusevastasel moel tahavad Eestit veel rohkem haavata ja killustada, kui ta seda praegu on. Tõmbame aga sirge Tallinnast Pärnusse! Miks? Mis viga oleks järjepidevuse toetamisel? Miks me ei võiks kaasajastada juba olemasolevat ja selle läbi areneda? Kas mängus jälle venefoobia? Et see on jäänuk nõukaajast ja kui me selle paremaks teeme, siis põlistame seda aega? Minu arust idiootsus. Siis oleks ka väga vale ja koguni kuritegelik väita, et Eesti saab järgmine aasta 100 aastaseks. Kust võtame me siis selleks õiguse?

Jah. Enamus raha tuleks ühiskassast ja seetõttu ma saan aru sellest laisa kalamehe mentaliteedist, et ostame kala, laseme teha midagi kohe päris uut. Kes aga hakkab hiljem kõiki neid raudteid – uusi ja vanu - üleval pidama? Ja kuna siia projekti on sisse kirjutatud ka omaosalus, siis miks me peaksime hakkama oma rahade eest enda tuleviku elu raskemaks ehitama? Ilmselt olen ma loll, et ma sellest aru ei saa?

Kui lätlased ei tule omapoolse trassiga meile vastu, et rongid saaksid hakata olemasolevat trassi pidi liikuma, siis las nii olla. Teeme selle Rail Balticu alguseotsa Pärnust. Eesti on piisavalt väike riik, et kui me kaasaksime selle omaosaluse ja ehk natuke veel peale ka hoopis enda autoteede ja olemasoleva raudteevõrgu kõpitsemiseks, ei jääks ükski kaup vedamata. Seda enam, et ärimehed niikuinii ei hakka rongiga Berliini sõitma. Aeg maksab ka midagi. Pigem sõidaksid rongiga puhkusel olevad inimesed, kellele see oleks reisi positiivne lisaemotsioon, aga kas see toimub nüüd kuus tundi aeglasemalt või kiiremini, ei ole nende jaoks kuigi oluline, kui vagunid mugavad ja seltskond sobib. Olles ise sõitnud mõned aastad tagasi rongiga Pihkvast Irkutskisse ja vastupidi, tean, millest räägin.

Praegusel juhul paraku meenutab EL Eesti seisukohalt küll erihuvidega rikkurit, kes on inimesed (no nii miljoni jagu ja mõned veel peale ka) kokku kogunud ja ütleb, et „*Täna teeme kunsti. Täna te igäüks situte purki.*“ Kui siis rahva seast kostab nurinat, et mis kunst see nüüd enam, seda ju ennegi tehtud, tuleb vastuseks, „*Kunst ongi selles, et nii massiliselt pole seda varem tehtud. Pealegi – mis te vingute – purgid on ju minu poolt ja kurke sinna panna ei tohi.*“ Rikkuril peale aktsiooni kordaminekut rahuldus käes, aga mida rahvas pärast nende purkide ja sisuga peale hakkab...

Sa sattusid riigipeaks riigile, mille juhtidel on tarkust mustkunstniku kombel kirevaid lahendusi suisa varrukast tõmmata. „*Ah et eelarvest tuleb puudu!? No pole probleemi. Teame küll kuidas raha eelarvesse saab. Loomulikult. Tõstame trahve, loome uusi makse – küll me hakkama saame.*“ Kust tuleb raha trahvide ja maksude maksmiseks? „*No see pole enam meie mure. Ja pealegi – mis te nurisete – me teeme seda ju rahva tervise ja heaolu nimel.*“ Paraku, kui limonaaditootjad panevad nüüd vähem magusat joogi sisse, langetades seega joogi kvaliteeti, et aktsiisitasu mõju vähendada, joogi hind ikka ju tõuseb ja tähendab lõppkokkuvõttes seda, et inimesed hakkavad kallima raha eest kehvemat asja saama. „*No ja siis. Ärge jooge üldse seda kahjulikku kraami.*“ Aga kuidas siis riigikassa täitub? „*Ai kurja, jah – oi – no mis sa nüüd ütled küll. Nii kaugele me ei mõelnudki. Tõesti, kui kõik on korralikud ja elavad kasinat elu, siis läheb kitsaks tõesti. Aga nooo – ei ei – küllap inimesed ikka patustavad. Teistmoodi ju pole võimalik riigikassasse raha saada.*“

Tundub natuke naiivne, aga tegelikult elu praegu nii käibki. Mul oleks pakkuda idee, kuidas tõepoolest harjutada eestimaalased vähem alkoholi tarbima, samas täites riigikassat soomlaste ja lätlaste ja miks mitte ka teistest rahvustest turistide (alko)rahaga. Kui tunned huvi, võid lahkelt küsida, et mis ja kuidas. Me saaksime ka suuresti vähendada pahategijate ülalpidamiskulutusi, kaasata 80% vangivalvuritest lihtsalt parema korra valvuriteks ja miinimumi viia ebaõigluse, kus ohvrid peavad üleval pidama neile kurja teinud inimesi. Tõsi – eriti see viimane idee nõuaks natuke eeltööd ja tulemused poleks kohe homme saadaval ning seetõttu ilmselt meie kärsitutele poliitikutele nii väga ei sobiks, sest nemad on ju orienteeritud tulemustele nüüd ja kohe. Edusammudest raporteerimise nimel ei häbene nad isegi valetada.

Üpris nutune kipub see eelnev jutt olema. Eriti, kui arvestada, et analoogseid asju saaks kirja panna veel ja veel ja veel. Suisa paksu raamatu jagu. Seetõttu jääb mul esialgu Sulle vaid kaasa tunda. Kuid ometegi ma loodan, et saabub aeg, kus saab Sulle ka õnne soovida, aga selleks tuleks ilmselt enne vastata mõnedele küsimustele, sest Sina oled see, kes saaks näppu viibutada ning otsustajaid suunata. Mina seda kahjuks teha ei saa. Või noh – saan, aga paraku ei tunne seal Stenbocki Olümposel keegi huvi, mida üks mõttetu ja tülikas pööbel prääksub. Testitud.

Kas tõesti peame me kõike tegema ja kopeerima nii, nagu seda on teinud inertsi aastasadu vabadust nautinud „edumeelsed“ riigid ja valitsused, kuigi me elame juba hoopis teises ajastus ja tänu oma väiksusele ning paindlikkusele saaksime teha asju hoopis paremini?

Kas tõesti seejuures meie oma valitsus peab rakendama kasvõi aktsiiside näol omaenda rahva suhtes kõrgemaid võimalikke määrasid ja tapma pisukesegi ettevõtlikkuseidu lämmatava bürokraatiaga?

Kas tõesti ei saa me kunagi sellest üle, et meie ülisuureks paisunud ametnikkond on nagu vähkkasvaja, mis kurnab organismi, selle asemel, et pakkuda tuge?

Kas tõesti peame me taluma järjest süvenevat tendentsi, et tähtsate asjade otsustajateks saavad inimesed, kes on minetanud igasugused sidemed reaalse eluga või pole neid kunagi omanudki?

Neid küsimusi oleks samuti veel ja veel ja veel, aga teadupärast jõuab üks loll rohkem küsida, kui sada tarka vastata. Seetõttu ma nendega praegu üle ei pinguta, kuna ei näe kusagil neid vastajaid niipalju olevat, aga loodetavasti Sa saad siiski nende mõnega hakkama.

Valgas, 26. aprillil 2017. aastal hääde soovidega kirja pannud Üllar, persekukkunud reptiil, kellele on kaasa antud küll kõik reptiilidele omased oskused, kuid kes on ilma jäetud ambitsioonidest neid omakasuks rakendada.

P.S.

Et ka Sind ei ähvardaks reaalsest elust võõrandumine, ei teeks sugugi paha, kui aegajalt näiteks kas meelelahutuse või lihtsalt silmaringi laiendamise mõttes kuulaksid ka oma kohalikku - Nõmme - raadiot. Argipäevasest lõunatunnist täiesti piisab. Olen kindel, et suudaksid sealsed sõklad teradest eraldada ja ühtlasi saada ka aimu, mis elu ja mõtted pilvepiirist allpool podisevad.

Ja kui Sul või Sinu kantseleil peaks huvi olema minu rohkemate mõtete vastu, siis saab hargnema hakata siit:

**DON QUIXOTE JA
SANCHO PANZA EESTIMAAL...**

Kel huvi, saab lugeda veel ühte hiljuti kribatud arvamust, mis ilmselgelt mõnedele ei meeldi. Seega - olge hoiatatud usulembesed! Klõpsige ainult omal riisikol... ➔

*Ikka hääde soovidega,
Üllar*

